ชื่อ-สกุล .....ชั้น ..... เลขที่ .....

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๙

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

LIVEWORKSHEETS

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

ถึงบางวัวเห็นแต่ศาลตระหง่านง้ำ	ละอองน้ำค้างย้อยเป็นฝอยฝน
ดาวเดือนดับลับเมฆเป็นหมอกมล	สุริยนเยี่ยมฟ้าพนาไลย
พอเรือออกนอกชวากปากตะครอง	ค่อยลอยล่องตามลำแม่น้ำไหล
ดูกว้างขวางว้างเวิ้งวิเวกใจ	เป็นพงไพรฝูงนกวิหคบิน

นิราศเมืองแกลง, สุนทรภู่

๑. เหตุการณ์ในบทอ่านนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใด

ก. รุ่งเช้า ข. พลบค่ำ

ค. เที่ยงคืน ง. บ่ายคล้อย

๒. บรรยากาศที่ปรากฏในวรรค "ดูกว้างขวางว้างเวิ้งวิเวกใจ" ให้ความรู้สึกอย่างไร

ก. อึดอัดใจ ข. หวาดกลัว

ค. โดดเดี่ยว ง. ตื่นตาตื่นใจ

๓. ข้อใดเป็นการเขียนแบบพรรณนา

ก. เป็นพงไพรฝูงนกวิหคบิน ข. ละอองน้ำค้างย้อยเป็นฝอยฝน

ค. ค่อยลอยล่องตามลำแม่น้ำไหล ง. พอเรือออกนอกชวากปากตะครอง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

๏ ตัดต้นก่นรากแล้ว	ปลูกแปลง
หนามหั่นห่อนไว้แขนง	หน่อเนื้อ
เพลิงพิษนิดหนึ่งแรง	เรืองโรจน์
ดับแต่ดุ้นไว้เชื้อ	นิ่งช้าเพลิงโพลง

โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร

๔. จากบทอ่าน**<u>ไม่ปรากฏ</u>**การเขียนลักษณะใด

ก. แสดงเหตุผล ข. อ้างหลักฐาน

ค. ใช้ความเปรียบ ง. ใช้คำตรงกันข้าม

๕. ข้อใดคือผลลัพธ์ของ "ห่อนไว้แขนง หน่อเนื้อ"

ก. ศัตรูจะกลับใจมาเป็นมิตรที่ดีต่อเรา ข. ปัญหาจะไม่กลับมาสร้างความเดือดร้อนได้อีก

ค. แขนงและกิ่งก้านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ง. ต้นไม้จะสามารถเจริญเติบโตไปเป็นต้นไม้ใหญ่

๖. บทอ่านนี้ต้องการสั่งสอนเรื่องใด

ก. การรู้จักโอนอ่อนผ่อนตามสถานการณ์ ข. การรู้จักให้อภัยแก่ศัตรูเพื่อความสงบสุข

ค. การระมัดระวังตนเองไม่ให้ประมาทผู้อื่น ง. การทำลายต้นเหตุของปัญหาให้หมดสิ้นไป

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๑๐

๏ ละครหยุดอุตลุดด้วยมวยปล้ำ ยืนประจำหมายสู้เป็นคู่ขัน
มงคลใส่สวมหัวไม่กลัวกัน ตั้งประจันจดจับกระหยับมือ
ตีเข่าปับรับโปกสองมือปิด ประจบติดเตะผางหมัดขว้างหวือ
กระหวัดหวิดหวิวผวาเสียงฮาฮือ คนดูอื้อเออเอาสนั่นอึง

นิราศพระบาท, สุนทรภู่

๗. คำว่า "มงคล" ในบทอ่านนี้หมายถึงอะไร

ก. อุปกรณ์ป้องกันศีรษะ
ข. ของรางวัลสำหรับผู้ชนะ
ค. อุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน
ง. เครื่องรางที่นักมวยสวมบนศีรษะ

๘. "ตั้งประจันจดจับกระหยับมือ" ตรงกับข้อใด

ก. การไหว้ครูมวยไทย
ข. การหลอกล่อคู่ต่อสู้
ค. การตั้งท่าเตรียมต่อสู้
ง. การพยายามจับมือกับคู่ต่อสู้

๙. "หมัดขว้างหวือ" คำว่า "หวือ" หมายถึงสิ่งใด

ก. ความเร็ว
ข. ความแข็งแรง
ค. ความเจ็บปวด
ง. ความสวยงาม

๑๐. "ฮาฮือ" และ "อื้อเออเอา" ในบทอ่านมีจุดประสงค์ตามข้อใด

ก. เพื่อข่มขวัญนักมวย
ข. เพื่อให้จังหวะแก่นักมวย
ค. เพื่อแสดงความไม่พอใจของผู้ชม
ง. เพื่อแสดงความสนุกสนานของผู้ชม

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้ประกาศรับรองให้ "ต้มยำกุ้ง" ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ ตามที่ประเทศไทยเสนอ

เปิดคุณค่าทางโภชนาการของต้มยำกุ้ง เมนูชูสุขภาพที่มีคุณค่าโภชนาการและเป็นที่นิยมทั้งคนไทยและต่างประเทศ

กุ้ง : อุดมไปด้วยโปรตีน แคลเซียมสูง ช่วยบำรุงกระดูกให้แข็งแรง เป็นแหล่งไอโอดีนที่สำคัญของร่างกาย

เห็ดฟาง เห็ดนางฟ้า : มีโปรตีนสูง วิตามิน เกลือแร่ พลังงานต่ำ ไม่มีไขมัน และใยอาหารสูง ช่วยในการขับถ่าย

พริกขี้หนู : ป้องกันหวัด ลดการเกิดก๊าซที่เกิดจากการย่อยอาหาร แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ และมีวิตามินซี

มะนาว : มีวิตามินซีสูงมาก ป้องกันหวัด

กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

๑๑. "ต้มยำกุ้ง" จัดเป็น "เมนูชูสุขภาพ" เพราะเหตุใด

ก. เพราะมีวัตถุดิบที่มีคุณค่าทางโภชนาการ
ข. เพราะได้รับการรับรองจากองค์การยูเนสโก
ค. เพราะมีสารอาหารครบถ้วนเหมาะสมกับทุกวัย
ง. เพราะเป็นเมนูที่คนไทยและชาวต่างชาติชื่นชอบ

๑๒. ข้อใดสรุปความสัมพันธ์ของวัตถุดิบกับสุขภาพได้ถูกต้อง

ก. กุ้งและเห็ด : ให้พลังงานและไขมัน
ข. มะนาวและพริกขี้หนู : ป้องกันหวัด
ค. พริกขี้หนูและกุ้ง : ช่วยในการขับถ่าย
ง. เห็ดและมะนาว : บำรุงกระดูกและฟัน

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๓-๑๕

แต่ครั้งโบราณกาล ชาวไทยที่อาศัยอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในแต่ละท้องถิ่นมักใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ ดิน หิน โลหะ หนังสัตว์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย เครื่องเรือน เครื่องเล่นบันเทิง เครื่องดนตรี และเครื่องมือเครื่องใช้ ในการดำรงชีวิตประจำวันของตน รวมทั้งใช้ในการประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อถือและศาสนาที่ตนนับถือ และโดยที่คนไทยเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรม มีฝีมือทางการช่าง รักความสวยงาม และมีความละเอียดประณีต อีกทั้งยังมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักประดิษฐ์คิดค้นลวดลายเป็นของตนเองขึ้นมา แล้วแกะสลักฉลุตกแต่งเครื่องมือเครื่องใช้ดังกล่าว ให้งดงามอ่อนช้อย มีคุณค่าทั้งในด้านศิลปะ และประโยชน์ใช้สอยอย่างสมบูรณ์ งานช่างฝีมือของชาวบ้านนี้ เรียกว่า หัตถกรรมพื้นบ้าน

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม ๖

๑๓. บทอ่านนี้**<u>ไม่ได้</u>**กล่าวถึงข้อใดเกี่ยวกับหัตถกรรมพื้นบ้าน

ก. มีความคงทน
ข. มีความสวยงาม
ค. มีความสร้างสรรค์
ง. มีประโยชน์ในการใช้

๑๔. วิถีชีวิตใดของชาวไทยในสมัยโบราณที่**<u>ไม่ปรากฏ</u>**ในบทอ่านนี้

ก. แบบเกษตรกรรม
ข. แบบพึ่งพาธรรมชาติ
ค. แบบภูมิปัญญาชาวบ้าน
ง. แบบชุมชนและวัฒนธรรม

๑๕. ข้อใดถูกต้องตามบทอ่าน

ก. การใช้วัสดุที่มีราคาแพงและทนทาน
ข. ความสามารถในการผลิตจำนวนมากในเวลาอันสั้น
ค. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับวัสดุธรรมชาติ
ง. การผสมผสานระหว่างประโยชน์ใช้สอยกับคุณค่าทางศิลปะ

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖-๑๗

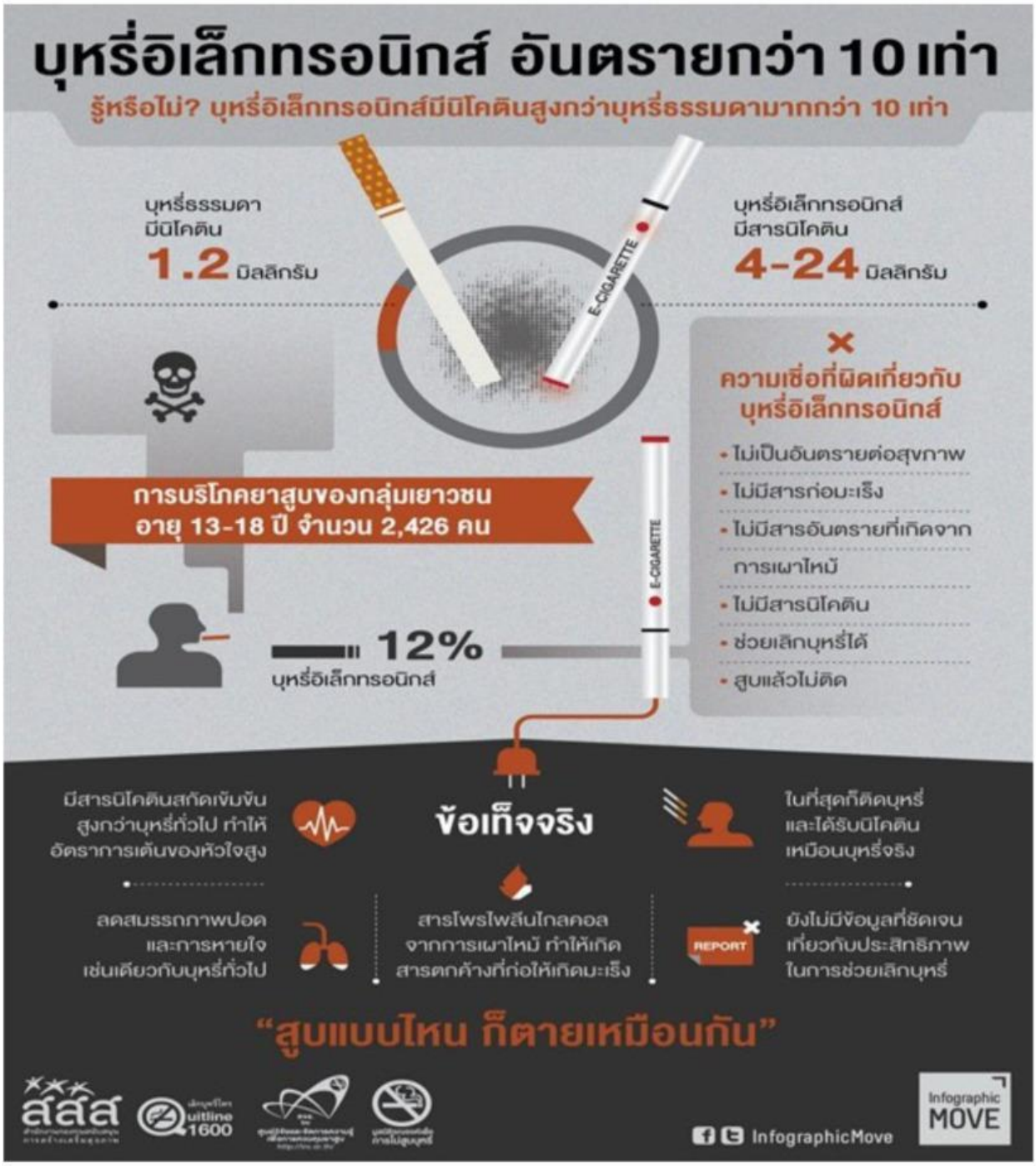

๑๖. ข้อมูลใด**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์

ก. สูบแล้วติดได้ ข. ไม่มีสารตกค้าง

ค. เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ง. มีสารนิโคตินเข้มข้น

๑๗. ข้อใด**ไม่ปรากฏ**ในบทอ่านนี้

ก. โทษของบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์ ข. ชนิดของบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์

ค. สารพิษในบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์ ง. ความเชื่อเกี่ยวกับบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๘-๒๐

๑๘. ข้อใดคือสาระสำคัญของบทอ่านนี้

ก. ผลกระทบและโทษของบุหรี่ไฟฟ้าต่อวัยเรียน

ข. วิธีการบำบัดและเลิกบุหรี่ไฟฟ้าสำหรับนักเรียน

ค. ส่วนประกอบทางเคมีที่เป็นอันตรายในน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้า

ง. การเปรียบเทียบอันตรายระหว่างบุหรี่มวนและบุหรี่ไฟฟ้า

๑๙. จากบทอ่าน คำว่า "สกัดกั้น" มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. การสร้างแนวกั้นไม่ให้ควันบุหรี่ไฟฟ้าลอยเข้าไปในบริเวณโรงเรียน

ข. การเป็นตัวขัดขวางพัฒนาการทางสมองและพฤติกรรมของนักเรียน

ค. การหยุดยั้งเชื้อโรคจากบุหรี่ไฟฟ้าไม่ให้ลุกลามไปยังอวัยวะส่วนอื่น ๆ

ง. การตั้งกฎระเบียบอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนพกพาบุหรี่ไฟฟ้า

๒๐. จากบทอ่าน ข้อใดแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเหมาะสมมากที่สุด

ก. สมองส่วนหน้าถูกทำลายทำให้ริมฝีปากดำ มีกลิ่นปาก

ข. ควันบุหรี่ไฟฟ้ามีฝุ่นจิ๋ว PM 1.0 ส่งผลให้หัวใจเต้นเร็วขึ้น

ค. ต่อมรับรสทำงานลดลงส่งผลต่อการเกิดโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

ง. อาการขาดสารนิโคตินทำให้เกิดความกระวนกระวาย ขาดสมาธิในการเรียน

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น "รักษ์ภาษาไทย" ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที

LIVEWORKSHEETS